

Ruchy regionalistyczne i separatystyczne/niepodległościowe w Europie

(po II wojnie światowej)

a Unia Europejska

Roman Szul

Centrum Europejskich Studiów

Regionalnych i Lokalnych

Seminarium czwartkowe

Na początek: referenda niepodległościowe w Szkocji i Katalonii a Unia Europejska

Anna Grau
**¿Los españoles son
de Marte y los
catalanes de Venus?**

Cómo y cuándo se fue al garete la convivencia

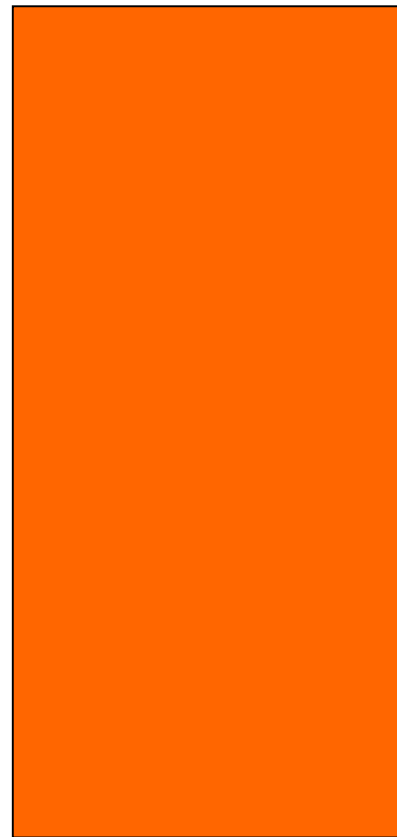
PENÍNSULA LIBROS

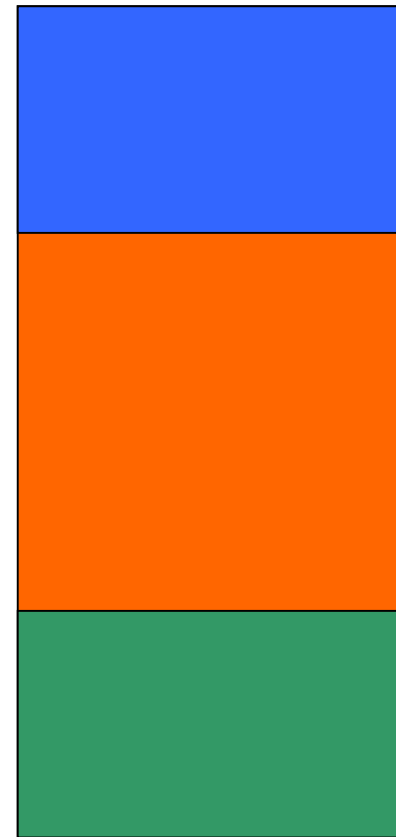

Trochę historii: „uprawnione” tożsamości w Europie (zachodniej) przed i po 1945 r: narodowa, regionalna, europejska

tożsamości

Przed 1945 r,

Po 1945 r.

ponadnarodowa
w tym europejska

narodowa

regionalna

Integracja Europejska a regionalizm: specyfika niektórych krajów

- Niemcy: wymuszony federalizm
- Włochy: Integracja europejska jako przeciwwaga dla separatyzmów i irredenty (Sycylia, Valle d'Aosta, Górna Adyga/Południowy Tyrol)
- Hiszpania: odmrożenie regionalizmów wraz z demokracją
- Belgia: emancypacja Flamandów
- Wielka Brytania: upadek imperium a odrodzenie tożsamości szkockiej i walijskiej

BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND

2007

MAINZ = Landeshauptstadt
Bayreuth = Sonstige Städte

Belgium: ethno-linguistic groups

Source: <http://kids.britannica.com/elementary/art-750/The-ethnic-and-linguistic-composition-of-Belgium>

Unia Europejska jako ochrona jedności państw członkowskich – obawa przed wykluczeniem z Unii Europejskiej

- Szkocja, Katalonia – już omówione
- Belgia – Bruksela i „Bruksela” jako przeszkoda podziału
- Włochy – autonomia jako zapobieżenie separatyzmowi

Unia Europejska a państwa europejskie spoza UE

- świadome działania na rzecz zachowania jedności państw
- nieświadome i nieplanowane działanie na rzecz rozpadu: rozrywająca siła przyciągania

- rozpad ZSRR (1991)

- rozpad Jugosławii, Włochy a separatyzm/niepodległość Słowenii i Chorwacji (1991)

- rozpad Czechosłowacji: za słaba perswazja UE, UE jako zachęta (1993)
- rozpad federacji Serbsko-Czarnogórskiej: przyciąganie, odpychanie, zachęcanie i zniechęcanie (2006)

- secesja/niepodległość Kosowa a niejednokrotna odpowiedź UE (2008)

- Macedonia: zachowanie jedności dzięki UE

- Ukraina: trzy odsłony

- pomarańczowa rewolucja: zachowanie jedności – mediacja Kwaśniewskiego z mandatem UE

- euromajdan: nieświadome przyczynienie się do secesji Krymu i Donbasu

- po majdanie: świadoma próba zapobieżenia upadku i rozpadowi kraju

SOCIALIST FEDERAL REPUBLIC OF YUGOSLAVIA
AS OF JANUARI 1991

Source: <http://www.icty.org/sid/321>

UKRAINA MAPA KRYZYSU

POLITYCZNEGO MILITARNEGO EKONOMICZNEGO

JAK UKRAIŃCY GŁOSOWALI W POSZCZEGÓLNYCH OBWODACH W WYBORACH PREZYDENCKICH 2010 R.

Rozkład głosów podczas wyborów jest związany z podziałem językowym. Tam, gdzie najwięcej osób mówi po rosyjsku, wygrywają kandydaci - tak w wyborach prezydenckich, jak i parlamentarnych - postrzegani jako prokremlowscy.

Odsetek głosów oddanych w II turze na:

Juliję Tymoszenko **11 593 340** **12 481 268**
(45,47 proc.) (46,95 proc.)

odpowiedź

Wiktor Janukowycz

odpowiedź

odpowiedź

LUDNOŚĆ ROSYJSKOJĘZYCZNA

Podsumowanie:

Unia Europejska

sprzyja regionalizmom, ale tylko do momentu, gdy przekształcają się ruchy separatystyczne/niepodległościowe

skutecznie stabilizuje sytuację wewnątrz państw członkowskich,

na zewnątrz oddziałuje w sposób niejednoznaczny:

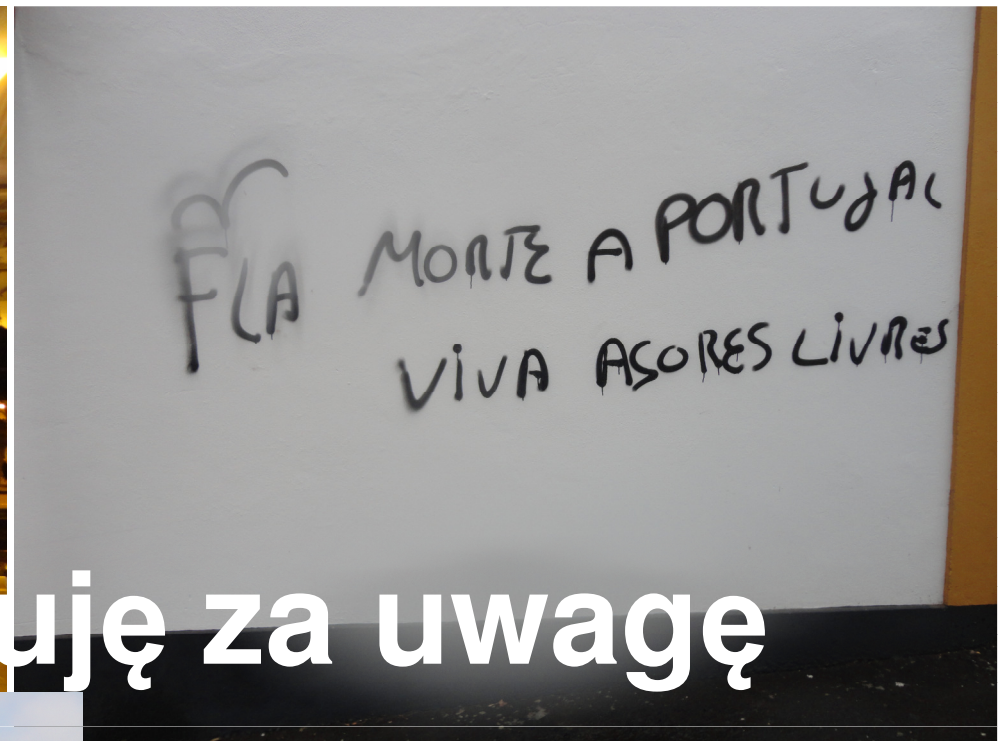
nieświadomie dezintegruje,

świadomie próbuje zachować integralność z różnym skutkiem.

P.S. test brytyjsko-szkocki wpływu UE

I na koniec ciekawostka: regionalizm/nacjonalizm kanaryjski – tożsamość jako produkt turystyczny, produkt turystyczny jako źródło tożsamości czyli coś o Guanczach

Dziękuję za uwagę

